

Szare Szeregi - Gdynia 1939 - 1945

=====

Umilkły strzały na Kępie Oksywskiej, po 32 dniach obrony skapitulował półwysep Hel, nad Gdynią i Wybrzeżem Gdańskim zapadł mrok okupacji.

Po zajęciu Gdyni przez wojska niemieckie gestapo gdańskie przy pomocy SA i innych formacji partyjnych i policyjnych rozpoczęło falę aresztowań i selekcji ludzi, którzy w przeszłości narazili się hitlerowcom i znaleźli się ^{na}zawczasu sporządzonych listach.

Z zatrzymanych Polaków po sprawdzeniu część zwolniono, reszta zaś podzielona los rozstrzelanych w Piaśnicy, względnie skierowana została do utworzonego w dniu 3 września 1939r. obozu w Stutthofie.

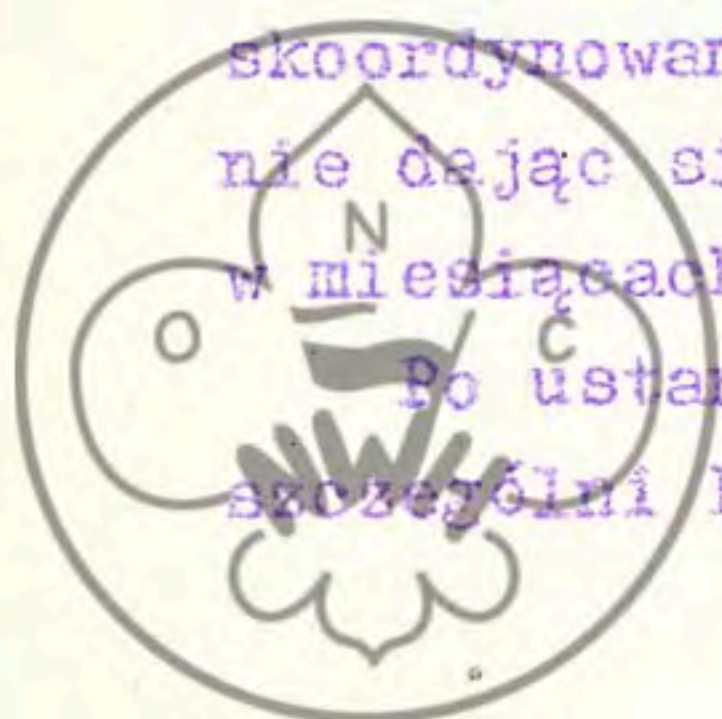
W samej Gdyni okupant rządził się swoimi prawami, dzieląc mieszkańców miasta na tych, co muszą Gdynię opuścić - przede wszystkim obejmowało to urodzonych poza terenem b. ziem zaboru pruskiego - pozostawiając urodzonych na tych terenach, a tym samym zakładając ich germanizację.

Znaną jest chlubna karta harcerzy gdyńskich broniących miasta we wrześniu 1939 r. a w szczególności działalność ochotniczej drużyny harcerskiej, która od dnia 9 września 1939 r. pod dowództwem pfm. Mariana Kruszyńskiego bohatercko walczyła na przedpolach miasta; wiemy również o innych formach działalności harcerskiej w tym okresie jak służba gońców w komendzie miasta i dowództwie Marynarki Wojennej, opieka nad uciekinierami z terenów objętych walkami i o szeregu innych, o których może niewiele się pisało, ale które świadczyły o zaangażowaniu harcerzy.

Po zajęciu Gdyni i ewakuowaniu przez okupanta dużej części ludności, los mieszkańców podzielili również harcerze - część jednak pozostała i po otrząśnięciu się z przygnębienia spowodowanego przegraną kampanią wrześniową, czynnie włączyła się w nurt działalności okupacyjnej.

W początkowym stadium działalność była przypadkowa, nie skoordynowana i miała na celu jedynie przetrwanie tu w Gdyni, nie dając się wysiedlić w masowej akcji, jaka miała miejsce w miesiącach października i listopadzie 1939 r.

Po ustaniu walk w Polsce, gdy do Gdyni zaczęli wracać poszczególni harcerze uczestnicy kampanii wrześniowej, którym udało

się uniknąć obozów jenieckich, nawiązały się kontakty osobiste służące przede wszystkim pokrzepieniu ducha, wymianie informacji pochodzących zarówno z okazjnego słuchania audycji radiowych przez tych, którzy mieli jakiś dostęp do odbiorników, będących w posiadaniu Niemców lub intuicji, jak i tych, które w gruncie rzeczy były życzeniami i przekazujących i słuchaczy.

W tym okresie - mamy tu na myśli koniec 1939 r. i cały rok 1940 - III Rzesza odnosiła rzeczywiste sukcesy w kolejnych kampaniach, a zwycięski żołnierz niemiecki stał we wszystkich zakątkach Europy.

Trzeba sobie zdać sprawę, ile wiary i hartu było koniecznym, aby przeciwstawić się natrętnej propagandzie hitlerowskiej, aby dać odpór różnego rodzaju wezwaniom o podpisywanie niemieckiej listy narodowościowej / t.zw. III grupy /, szczególnie po głośnej odezwie gauleitera Forstera z lutego 1942 r., który wyraźnie powiedział, że ten, kto pochodzi z terenów przyłączonych do Rzeszy i posiada warunki do wpisania go na niemiecką listę narodowościową a odmówi podpisania deklaracji wierności, musi liczyć się jako wróg narodu niemieckiego z konsekwencjami takiego postępowania.

W takiej właśnie atmosferze, na przekór terrorowi i wysiłkom władz okupacyjnych aby odebrać nam Polakom, wszelką nadzieję wolności i uzyskania niepodległego państwa, powstały harcerskie organizacje konspiracyjne Wybrzeża Gdańskiego, z których jedną były Szare Szeregi w Gdyni.

Szare Szeregi, których początkową formą - jak wspomniano - było nawiązywanie luźnych kontaktów między harcerzami, nabierały stopniowo określonych kształtów organizacyjnych. Oprócz harcerzy członków b. Morskiego Rejonu Harcerzy w Gdyni, w Szarych Szeregach znalazła się także młodzież nieharcerska, która chciała włączyć się czynnie do walki z wrogiem.

Początkowo spotkania i dyskusje przekształcały się w trwałe formy organizacyjne. Uczestnikami pierwszych konspiracyjnych spotkań byli Lucjan Cylikowski, Maciej Gwiazda, Zygmunt Narski, Jan Kaszuba, Kazimierz /Hubert/ Garbe, Włodzimierz Jacewicz i Bernard Szczeblewski.

Kontakty konspiratorów miały miejsce w różnych punktach,

najbardziej stosunkowo w mieszkaniach prywatnych. Częste spotkania odbywały się w miejscu pracy Lucjana Cylikowskiego, w warsztacie szewskim Rhode przy ul. Abrahama 23 w Gdyni, gdzie z uwagi na punkt usługowy można było zawsze znaleźć pretekst do przebywania.

Wszyscy wymienieni harcerze pełnili przed wrześniem 1939 r. określone funkcje w ZHP jak hufcowi, drużynowi i t.p.

Po nawiązaniu przez Lucjana Cylikowskiego kontaktów ze Związkiem Walki Zbrojnej - późniejszą Armią Krajową - i kierownictwem Szarych Szeregów Główną Kwaterą w Warszawie, organizacja gdyńska przyjęła określone formy organizacyjne.

Komendantem hufca Szarych Szeregów w Gdyni został hm. Lucjan Cylikowski, jego zastępcą i dowódcą batalionu harcerskiego phm. Maciej Gwiazda.

Gdyński Hufiec Szarych Szeregów podlegał komendantowi pomorskiej chorągwi Szarych Szeregów hm. Bernardowi Myśliwskowi pseudonim "Konrad".

Batalion Szarych Szeregów składał się z trzech kompanii i plutonu specjalnego. Kompanie z kolei dzieliły się na plutony i drużyny.

Dowódcami kompanii byli:

I kompania - Zygmunt Narski /Narloch/

II kompania - Jan Kaszuba

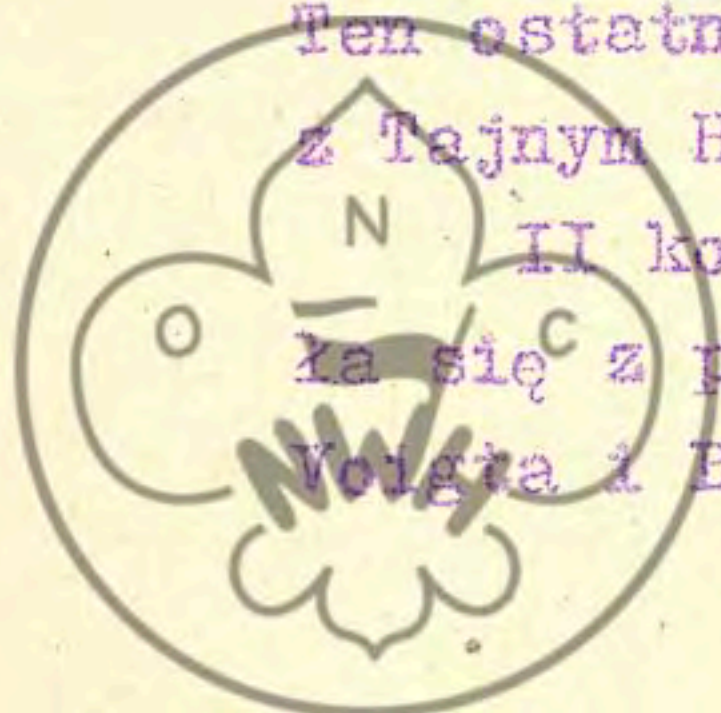
III kompania - Kazimierz /Hubert/ Garbe

Pluton specjalny - Włodzimierz Jacewicz

Nie zachowała się, niestety, pełna dokumentacja w zakresie składów osobowych poszczególnych jednostek. Dokumentację taką staramy się odtworzyć. Zachowały się niektóre nazwiska zwłaszcza kompanii Zygmunta Narskiego.

W skład I kompanii Szarych Szeregów wchodziły plutony dowodzone przez Harry'ego i Stanley'a Nowakowskich, pluton Zbigniewa Raczkiewicza oraz plutony Edmunda Wyszecckiego i Jana Będzińskiego. Ten ostatni pluton przeszedł do I kompanii w ramach porozumienia z Tajnym Hufcem Harcerzy.

II kompania Szarych Szeregów - dowódca Jan Kaszuba - składała się z plutonów Edwina Podleckiego, Henryka Dannemana, Alojzego Voigta i Bogusława Adamczyka.

Do kompanii III - dowódca Kazimierz /Hubert/ Garbe - należały plutony, których dowódcami byli m.innymi Bolesław Piotrowski i Czesław Szlachcikowski.

Poszczególne kompanie obejmowały w zasadzie określone części miasta: kompania I-sza Śródmieście

kompania II-ga Grabówek i Chylonię

kompania III-cia Orłowo, Mały i Wielki Kack

W skład dowództwa batalionu wchodził ponadto Nikodem Matuszkiewicz i Jerzy Wojciechowski.

Tak zorganizowany Hufiec Szarych Szeregów - w tym batalion harcerski - związany był z Komendą Chorągwi Pomorskiej Szarych Szeregów, której komendantem był hm. Bernard Myśliwek.

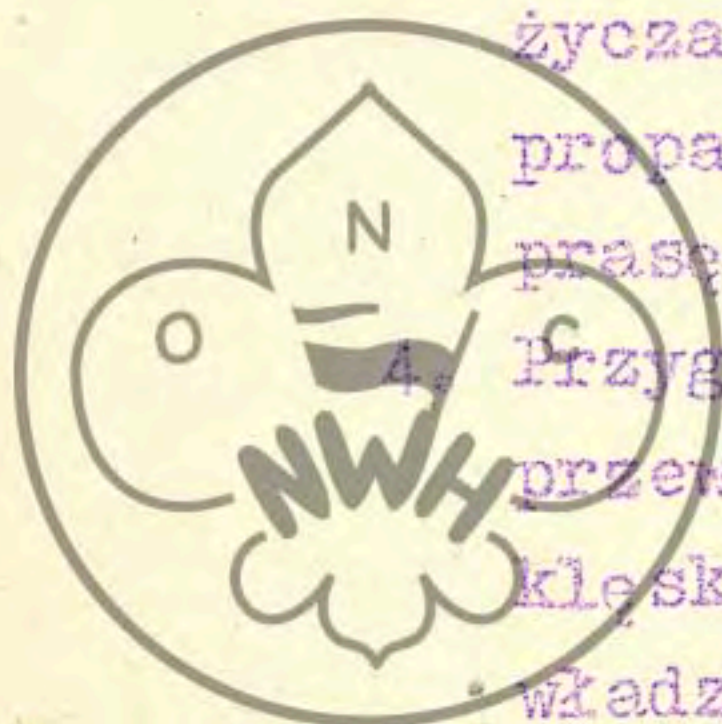
Z hm. Myśliwką kontakt bezpośredni miała grupa b.podoficerów Floty składająca się z Franciszka Wysockiego, Tadeusza Goczyńskiego i Władysława Żółtanieckiego.

Kontakty z komendantem chorągwi Szarych Szeregów hm. Bernardem Myśliwką utrzymywano przy pomocy łączników, z których jednym był Bernard Szczeblewski.

Jakie były cele i zadania Szarych Szeregów w Gdyni ?

Cel ten i zadania można sprecyzować w następujących punktach:

1. Patriotyczne oddziaływanie na społeczeństwo polskie na Wybrzeżu Gdańskim poprzez informacje o prawdziwej sytuacji na frontach oraz podtrzymywanie ducha polskości na terenach pod okupacją hitlerowską, kolportując prasę konspiracyjną otrzymywaną z Warszawy /np. Biuletyn Informacyjny/.
2. Przeciwdziałanie propagowanemu przez okupanta podpisaniu wniosków o przyznanie III grupy narodowościowej niemieckiej. Władze hitlerowskie stosowały tu terror, grożąc opornym i próbując złamać ducha oporu wyolbrzymiając sukcesy Niemiec i ukrywając niepowodzenia.
3. Organizowanie życia polskiego w ramach społeczeństwa, wypożyczanie książek polskich i t.p. jako przeciwwagi dla aparatu propagandy hitlerowskiej, oddziaływającej na Polaków poprzez prasę, film i innymi środkami.
4. Przygotowanie młodzieży - przy współpracy z ZWZ-AK - do przewidywanego rozwoju wydarzeń, których efektem miała być klęska militarna Niemiec i związane z tym przejęcie zbrojne władzy.

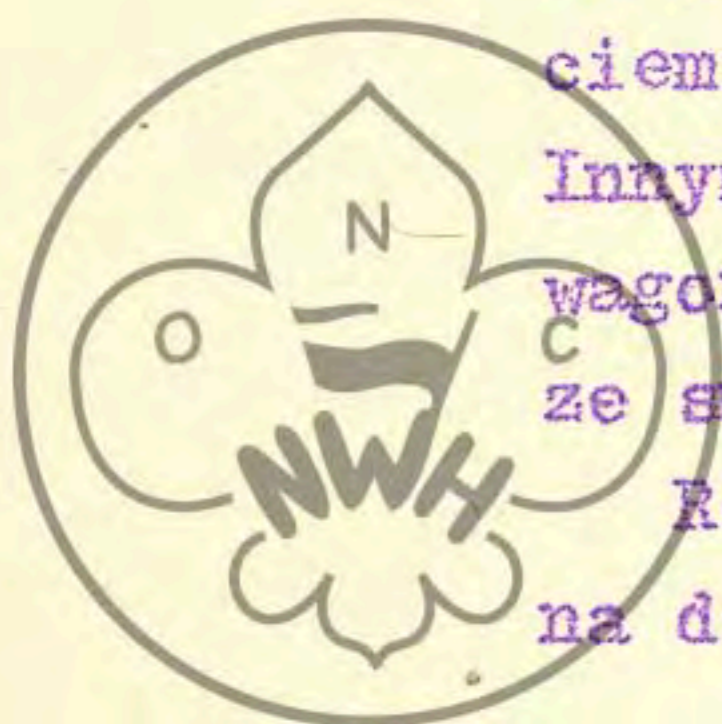
W ramach pkt. 4 prowadzone były akcje, szczególnie pozytywnie przyjmowane i oceniane przez młodzież harcerską, a mianowicie:

- wyszkolenie bojowe, obejmujące przyswojenie sobie regulaminów walki ogólnej i działań wojennych w mieście;
- zapoznawanie się z bronią i wyposażeniem znajdującym się na stanie armii niemieckiej;
- rozpoznanie terenu przez szczegółową lokalizację instytucji oraz władz niemieckich, jednostek wojskowych i policyjnych, ich stanu i uzbrojenia;
- zbieranie materiałów o charakterze wywiadowczym dotyczącym ruchu okrętów wojennych w porcie gdyńskim, stoczniach i w arsenale oraz stanu lotnisk;
- prowadzenie sabotażu gospodarczego w zakładach pracy i instytucjach, przede wszystkim w tych, które pracowały dla potrzeb przemysłu wojennego;
- przygotowanie przyszłych akcji dywersyjnych.

Wiadomości uzyskiwane przez wywiad w zakresie ruchu okrętów i t.p. przekazywane były za pośrednictwem hm. Cylikowskiego do komórki wywiadu marynarki wojennej działającej pod kryptonimem Alfa.

Ważną dziedziną działalności Szarych Szeregów były akcje sabotażowe. Istnieją wspomnienia poszczególnych dowódców plutonów dotyczące akcji, których dokonywali harcerze zatrudnieni w zakładach zbrojeniowych, stoczniach i w arsenale marynarki.

I tak np. harcerze z plutonu Edmunda Wszeckiego niszczyli względnie zatapiali kable na jednostkach Kriegs - marine, powodowali niesprawności wyłączników, zaworów, rozdzielaczy i t.p. w instalacjach okrętowych, zwłaszcza na łodziach podwodnych, które nawet ujawnione przed wyjściem tych jednostek w morze, przedłużały postoje w porcie. Innym przykładem sabotażu było sypanie piasku do maźnic wagonów kolejowych w porcie i mieszanie proszków ściernych ze smarem i olejami do smarowania silników i wiele innych. Również w lecie 1942r. miał miejsce poważny sabotaż na dźwigu zainstalowanym na doku dla łodzi podwodnych,

gdzie Edmund Wyszecki spowodował jego uszkodzenie przez odkotwiczenie i zsuniecie się konstrukcji dźwigowej na burtę doku.

Przygotowano również specjalne wykojeńnice dla uruchomienia akcji dywersyjnej na sieci kolejowej zaplecza portu.

Szereg plutonów, np. plutony obu braci Nowakowskich czy też pluton Będzińskiego, były częściowo uzbrojone i przygotowywały się do akcji zbrojnych.

W roku 1942 nastąpił dalszy wzrost organizacyjny Szarych Szeregów; nastąpiła również zmiana na stanowisku dowódcy III kompanii, gdzie dotychczasowy dowódca Kazimierz /Hubert/ Garbe został wcielony do armii niemieckiej i skierowany do okupowanej Francji, a nowym dowódcą III kompanii został jego brat Zygmunt Garbe, zatrudniony w arsenale marynarki wojennej.

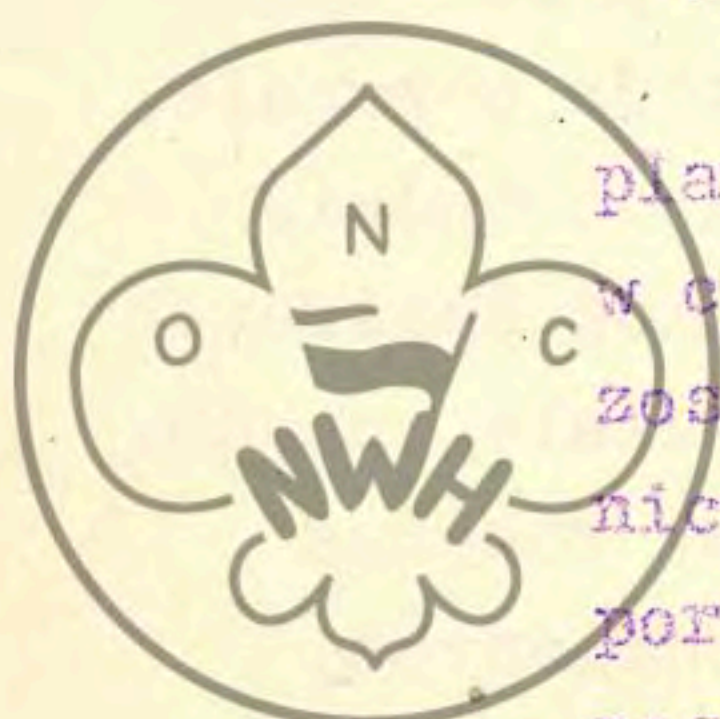
Dalszym przykładem osiągnięć Szarych Szeregów w dziedzinie wywiadu było zdobycie przez grupę Alojzego Voigta planów lotniska wojskowego w Rumii-Zagórze, na którym zamierzano położyć zbiorniki benzyny lotniczej. Dostarczono również plany szkolenia tamtejszej szkoły strzelców pokładowych oraz regulaminy służby.

Również i Kazimierz /Hubert/ Garbe, służący w lotnictwie niemieckim, w jednostce stacjonującej nad kanałem La Manche, dostarczył tablice rozpoznawcze jednostek Kriegsmarine, wydane przez Luftwaffe dla potrzeb formacji lotniczych stacjonujących na lotniskach przybrzeżnych.

Inni harcerze, zatrudnieni w stoczniach, porcie i arsenale, przekazywali dane o ruchu jednostek morskich wchodzących i wychodzących z Gdyni, dane o przewidywanych terminach remontów i t.p.

Wiadomości te były przekazywane, jak poprzednio wspomniano, poprzez kierownictwo organizacji alianckiej.

W ramach akcji wywiadowczej uzyskano również fragmenty planów pancernika "Gneisenau". Pancernik ten jak wiadomo w czasie przechodzenia przez kanał La Manche, uszkodzony został przez lotnictwo alianckie. W związku z tym kierownictwo Kriegsmarine, niepokojone nalotami lotniczymi na porty i stocznie zachodnie, skierowało uszkodzoną jednostkę do naprawy w Gdyni.

W tym czasie, w biurze technicznym arsenału marynarki, pracował Zygmunt Garbe. Ponieważ arsenał prowadził sprawy remontowe okrętów, do biur jego nadsyłane były odpowiednie dokumentacje. Między innymi wpłynęła również część dokumentacji technicznej skierowanego do naprawy pancernika.

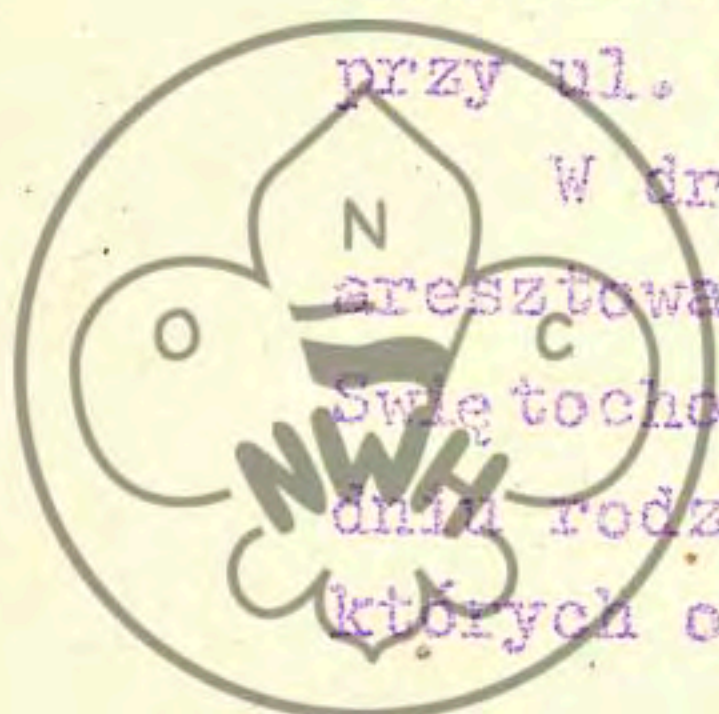
W wyniku podjętej akcji, Zygmunt Garbe uzyskał niektóre plany "Gneisenau" opatrzone pieczętkami "ściśle tajne" /streng geheim/ i "tajemnica Państwowa" /staatgeheimnis/, w szczególności schematy centrali artyleryjskiej pancernika, kierującej ogniem jego dział. Plany te również przekazano aliantom poprzez kierownictwo organizacji.

Była to jednak jedna z ostatnich akcji wywiadowczych Szarych Szeregów. W końcu bowiem września 1942 r. uderzyło gestapo, rozbijając w zasadniczym stopniu organizację. Nastąpiło to poprzez wejście do organizacji Witolda Świętochowskiego, b. pracownika Komisariatu Generalnego R.P. w Gdańsku, który okazał się agentem gestapo.

Uderzenie gestapo, w wyniku którego został rozbita podstawowy trzon organizacji, poprzedziła z jednej strony akcja "Gneisenau" o której była mowa poprzednio i w związku z którą gestapo przeprowadziło energiczną inwigilację osób, które miały styczność z zaginionymi planami, z drugiej zaś strony komendant pomorskiej chorągwi Szarych Szeregów, Bernard Myśliwek, zamieszkały dotychczas w Chojnicach, zmuszony był, z uwagi na bezpieczeństwo osobiste, do opuszczenia terenu, przenosząc się do Gdyni. W tym czasie Bernard Myśliwek był już najprawdopodobniej obserwowany przez agentów gestapo i zmiana jego miejsca pobytu nie uszła ich uwadze.

Przenosząc się do Gdyni Bernard Myśliwek za pośrednictwem Zygmunta Garbe i Macieja Gwiazdy zamieszkał w Wielkim Kacku u Bolesława Pietrowskiego, zaś w dniu 29 września zmienił mieszkanie, uzyskując schronienie u Zygmunta Garbe w Orłowie przy ul. Olchowej 9.

W dniu tym, w późnych godzinach nocnych, gestapo dokonało aresztowań u Zygmunta Garbe zaraz po wyjściu Witolda Świętochowskiego, który chyba nie przypadkowo odwiedził w tym dniu rodzinę Garbe. Rozpoczęła się fala aresztowań, w wyniku których organizacja Szarych Szeregów - ściśle hufiec hm.

Cylkowskiego - uległ rozbiściu.

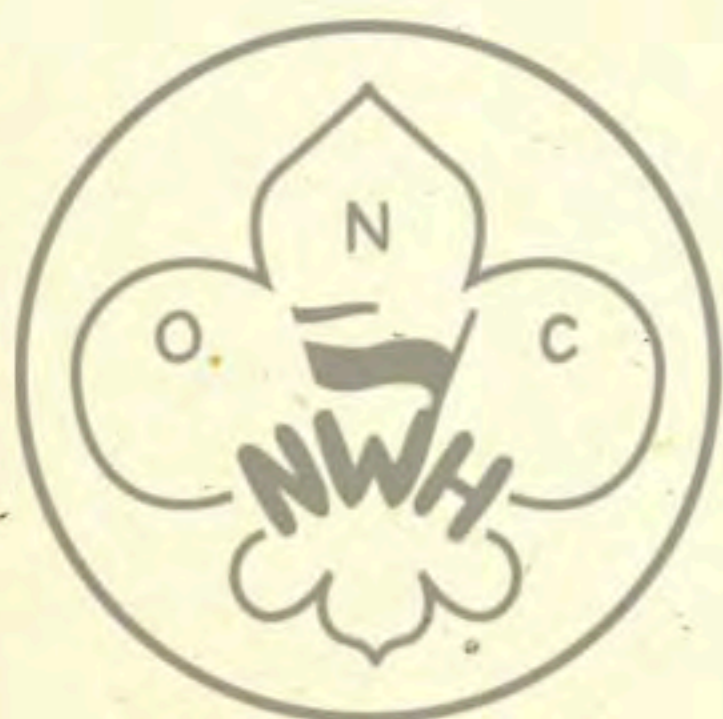
Dalsze losy harcerzy Szarych Szeregów to więzienie gestapo w budynku b. Komisarjatu Gen. RP w Gdańsku przy ul. Neugarten 27 tortury fizyczne i moralne, obozy koncentracyjne Stutthof i Nauthausen, marsz śmierci w styczniu - lutym 1945 i wyczekiwana wolność, której nie wszyscy doczekali.

Nie doczekał jej aresztowany w dniu 29 września komendant pomorskiej chorągwi Szarych Szeregów hm. Bernard Myśliwek, zamęczony w gestapo. Nie doczekał się wolności komendant Szarych Szeregów w Gdyni hm. Lucjan Cylkowski, powieszony w dniu 12 lipca 1944 r. z wyroku Gł. Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy w obozie Stutthof. Nie doczekali Wolnej Polski harcerze : Bogusław Adamczyk, Paweł Andrearczy, Roman Kaczmarek, Bogusław Fiszler, Konrad Łatkowski, Edmund Nowak, Witold Nicki, Wojciech Gwiazda. Zamęczeni zostali w obozie, zatopieni na barkach ewakuacyjnych i zastrzeleni podczas marszu śmierci. Złożyli Polsce to co mieli najdroższego - własne życie.

Nie doczekał również wolności hm. Benedykt Porożyński komendant Morskiego Rejonu Harcerzy w 1939 r. również członek Szarych Szeregów, aresztowany w 1943 r. i przebywający w obozie koncentracyjnym Stutthof.

Po wojnie pozostali przy życiu harcerze Szarych Szeregów rozeszli się po świecie - większość z nich przebywa w kraju gdzie zaraz po powrocie włączyli się do jego odbudowy, innych zaś los rozsiął po całej kuli ziemskiej, od Kanady aż po odległą Australię.

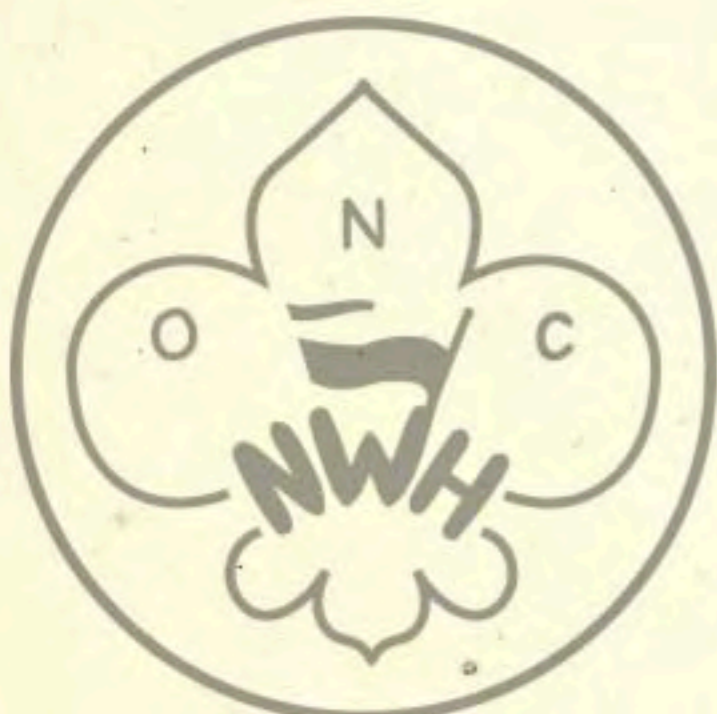
Bezlitosny czas spowodował, że część harcerzy z tamtych lat odeszła już na Wieczną Wartę, pozostali zaś tak jak w latach wojny i dzisiaj pełnią służbę Polsce, której wierność ślubowali jako młodzi chłopcy złożeniem przyrzeczenia harcerskiego.

BIBLIOGRAFIA

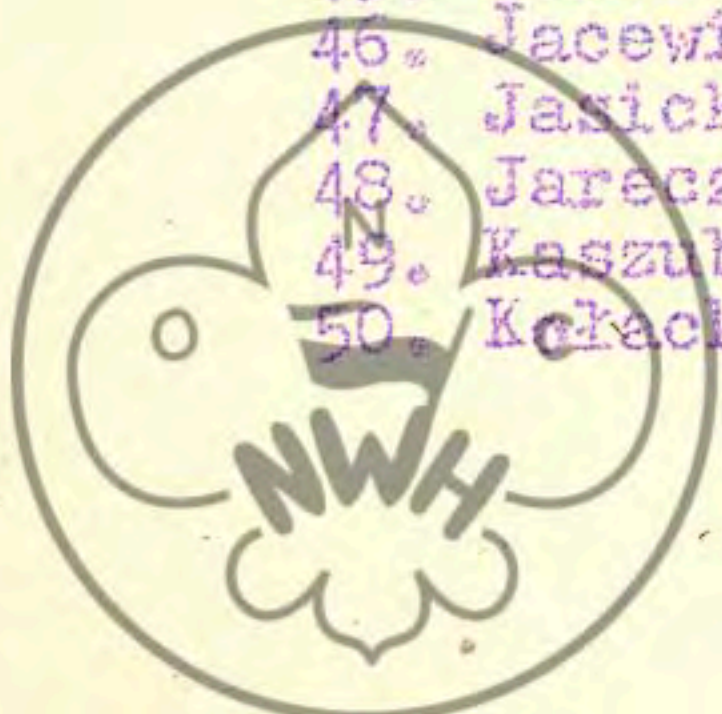
1. L. Lubecki - Ruch oporu na Pomorzu Gdańskim w latach 1939 -
- 1945 , Gdańsk 1961
2. L. Lubecki - Harcerze Wybrzeża w walce z okupantem w latach
1939-1945 , Gdańsk 1963
3. K. Ciechanowski - Ruch oporu na Pomorzu Gdańskim w latach 1939-
- 1945, Warszawa 1972
4. M. Gwiazda - Z działalności Ruchu Oporu na Wybrzeżu Gdańskim
Dziennik Bałtycki nr 218 z 15/16.09.1974
5. Z. Narski - Pierwsza Morska Kompania Szarych Szeregów w Gdyni.
Pomerania nr 1/1978 , str.15-19
6. B. Bolduan i M. Podgóreczny - Bez Mundurów , Gdynia 1961
7. W. Jastrzębski i J. Sziling - Okupacja hitlerowska na Pomorzu Gd.
w latach 1939 - 1945 , Gdańsk 1979
8. A. Gąsiorowski - Szare Szeregi w Gdyni , Gdańsk 1980
9. P. Cieślowski - Do końca służyli Ojczyźnie
Dziennik Bałtycki nr 189 z dnia 1.09.1980

archiwum

Harcerze Szarych Szeregów w Gdyni
stan wg danych na dzień 1.10.1980

1. Adamczak Bogusław
2. Andrearczyk Paweł
3. Będziński Jan
4. Berg Jan
5. Bronk Leon
6. Bederski Adam
7. Bukowski Artur
8. Bagiński Józef
9. Bieszke /imię nieznane/
10. Będziński Czesław
11. Berg /brał Jana B. z poz.4/
12. Cytkowski Lucjan
13. Cukiernik Edward
14. Danneman Henryk
15. Dylewski Edmund
16. Dziurdzia Witold
17. Drzewiecki Piotr
18. Dobrowolski Antoni
19. Dobrowolski Hubert
20. Dopierała Tadeusz
21. Dobek /imię nieznane/
22. Drewna Alfons
23. Dąbrowska /Witosławska/Jadwiga
24. Dąbrowska /Kreplewska/ Renata
25. Dąbrowska /Borkowska/Leokadia
26. Elward Bernard
27. Fiszler Bogusław
28. Frackowiak Leon
29. Formella Bernard
30. Garbe Kazimierz /Hubert/
31. Garbe Zygmunt
32. Gbułek Franciszek
33. Giezek Zbigniew
34. Goczyński Aleksander
35. Gajdka Henryk
36. Grubba Augustyn
37. Graczykowski Edmund
38. Gwiazda Maciej
39. Gwiazda Wojciech
40. Gwiazda Helena
41. Gierszewski Gerhard
42. Głowacki /imię nieznane/
43. Głowacki /imię nieznane/
44. Góra /imię nieznane/
45. Hulewicz /imię nieznane/
46. Jacewicz Włodzimierz
47. Jasicki Antoni
48. Jareczka A
49. Kaszuba Jan
50. Kakański Józef.
51. Kaszuba Aleksander
52. Kłos Mieczysław
53. Kąkol albo Konkol. /im.nieznane/
54. Kaczmarek Leon
55. Kaczmarek Roman
56. Kauss Jan
57. Kaczmarek /Zinna/ Anna
58. Kramp /Możejko/ Pelagia
59. Klawon /imię nieznane/
60. Lewandowski Wacław
61. Lemke Ryszard
62. Lemke Bogusław
63. Labuda Edmund
64. Laskowski L
65. Lewandowski L
66. Łątkowski Karol
67. Łada Felicjan
68. Matuszkiewicz Nikodem
69. Maćkowski Józef
70. Myśliwek Bernard
71. Mechliński Edmund/
72. Morawczyński Karol
73. Młodziński Jan
74. Melcer Antoni
75. Majchrzycki Zdzisław
76. Marciniak T
77. Michałowicz H
78. Mański H
79. Mantkowski N
80. Mroziński B
81. Narski /Narloch/Zygmunt
82. Nowakowski Harry
83. Nowakowski Stanley
84. Nicki Witold
85. Nowak Edmund
86. Nowakowski Hilary
87. Nelcer Antoni
88. Nowopolski Benedykt
89. Nowakowski Hieronim
90. Olszewski Józef /Andrzej/
91. Ogrodowska Z
92. Pronajtis /Szymko/ Henryk
93. Piotrowski Bolesław
94. Pawlaczyk Marian
95. Popiołkiewicz Wacław
96. Porczyński Benedykt
97. Podlecki Edwin
98. Picke J
99. Popkowski Bogusław
100. Pisowacki Henryk

101. Raczkiewicz Zbigniew	124. Szule Witold
102. Rotecka-Szewczuk Jadwiga	125. Stodołski Jakub
103. Rydelek Wacław	126. Sikora Alojzy
104. Raczkiewicz Marian	127. Sułkowski Stanisław
105. Raatz Władysław	128. Szuca-Marcinkowska Elżbieta
106. Raatz Bronisław	129. Stazelecka Halina
107. Richert Klemens	130. Sliwińska L
108. Rudnik /imię nieznane/	131. Tomczak F
109. Rojewski Klemens	132. Wyszeci Edmund
110. Radtke L	133. Wenago Stanisław
111. Rzepka M	134. Wysocki Franciszek
112. Szlachcikowski Czesław	135. Wojciechowski Jerzy
113. Szczeblewski Bernard	136. Wawrzynowski Henryk
114. Szymański Henryk	137. Walasik Ludwik
115. Smierchański Henryk	138. Wyszeci Jan
116. Skrzypczak Kazimierz	139. Wyszeci Franciszek
117. Szuca Jan	140. Wyszeci Paweł
118. Szymański Bronisław	141. Wenago Stefan
119. Szymański Jan	142. Voigt Alojzy
120. Stencel Mieczysław	143. Zdrojewski Leszek
121. Studziński Eryk	144. Żółteniecki Władysław
122. Stark Jan	145. Żmudzki Bronisław
123. Suwałski Alfons	

Uwaga: lista członków organizacji Szarych Szeregów obejmuje również osoby, które formalnie niezaprzysiężone, za udział w działalności Szarych Szeregów poniosły konsekwencje w postaci aresztowania i pobytu w więzieniach i obozach koncentracyjnych.

archiwum